THEMA: GFT

Afvalnieuws

GEMEENTE
UTRECHTSE HEUVELRUG

GRATIS COMPOST

Wilt u ook in aanmerking komen voor 40 liter gratis compost tijdens de landelijke compostactie op 27 maart? Houd dan Gemeentenieuws (dat wekelijks verschijnt in De Kaap/ Stichtse Courant) in de gaten voor meer informatie hierover.

SUBSIDIE VOOR ZELF COMPOSTEREN

Als u een tuin hebt, kunt u het GFT ook zelf composteren én weer gebruiken voor uw tuinonderhoud. Dan zijn er helemaal geen kosten meer voor de inzameling en verwerking. En u maakt de kringloop rond in uw eigen tuin. Voor geïnteresseerden verstrekt de gemeente een eenmalige subsidie op de aanschaf van een compostvat. Via onze meldlijn (0343) 56 56 56 kunt u een compostvat bestellen voor € 25,-. Voor dit bedrag brengt de gemeente het compostvat inclusief roerstok en compostversneller bij u thuis.

(Meer informatie over zelf composteren zie pagina 3)

DOE MEER MET AFVAL

Deze campagne is een initiatief van alle Utrechtse gemeenten

"GFT SCHEIDEN VOOR EEN GROENERE GEMEENTE"

"Alle inwoners van de gemeente Utrechtse Heuvelrug hebben dagelijks met huishoudelijk afval te maken. De meeste inwoners zijn bekend en actief met het scheiden ervan. Toch belanden er nog te veel her te gebruiken goederen als glas, papier, Groente-, Fruit-, en Tuinafval (GFT), Klein Chemisch Afval (KCA), elektrische apparaten en textiel in het restafval. Met andere woorden: de gescheiden inzameling kan nog beter.

Wij streven op alle fronten gescheiden afvalinzameling na. Sinds januari 2010 wordt het oud papier bij laagbouwwoningen binnen de bebouwde kom ingezameld met papiercontainers. Voor het glasafval zijn er zestien ondergrondse glascontainers in de dorpen geplaatst en we zijn gestart met de inzameling van kunststofafval.

Los hiervan staat natuurlijk de GFT-inzameling waar we binnen de gemeente al jaren actief mee zijn. Veel inwoners van de gemeente scheiden het GFT. Echter, zo'n 25% van het restafval bestaat nog uit GFT en dat is jammer. Het apart houden van het GFT is goed voor het milieu. Het bespaart kosten en het levert ook nog groene stroom en compost op.

Vandaar dat wij als gemeente het scheiden van GFT bij laagbouwwoningen blijven stimuleren; dat past in ons beleid om als 'groene' gemeente door het leven te gaan. Zo verstrekken we een eenmalige subsidie op de aanschaf van een compostvat voor inwoners die het GFT zelf willen composteren.

Dit jaar neemt de gemeente ook deel aan de landelijke compostactie. Als dank voor het scheiden van uw GFT, kunt u gratis 40 liter compost ophalen, dat overigens is gemaakt van uw GFT.

Robbert Waltmann
Wethouder Milieu

GROF TUIN- EN SNOEIAFVAL

Heeft u tuin- en snoeiafval dat niet in uw GFT-container past, dan kunt u dit 5 keer per jaar aan huis laten ophalen. De data hiervoor staan vermeld op de afvalkalender van de gemeente. U mag 2 m^3 (kuub) grof tuin- en snoeiafval per keer aanbieden. U dient het tuinafval goed gebundeld en hanteerbaar voor 7.00 uur op inzameldag aan de straat te zetten. Los materiaal en stamhout worden niet meegenomen. Inwoners van het buitengebied moeten grof snoeiafval minimaal 48 uur voor de inzameldag aanmelden. Het telefoonnummer staat op de voorzijde van uw afvalkalender vermeld.
De rest van het jaar kunt u het grove tuin- en snoeihout tot maximaal 2 m^3 gratis en ongebundeld naar de gemeentelijke aanbiedstations brengen.

Groente-, fruit- en tuinafval

BELANGRIJKE GRONDSTOF VOOR COMPOST EN GROENE STROOM

Het apart ingezamelde groente-, fruit- en tuinafval (GFT) van alle Utrechtse gemeenten gaat sinds 1 januari 2009 naar afvalrecycler VAR in Gelderland. Alle Utrechtse gemeenten samen hebben hiervoor een duurzaam contract afgesloten. Van de ca. 100.000 ton GFT die jaarlijks in de provincie Utrecht vrijkomt, maken ze bij VAR compost, biogas en groene stroom. Daarmee worden het bedrijf en 4000 woningen voorzien van energie en warmte. Bovendien komt er hierdoor 8000 ton minder $C0_2$, een broeikasgas, in onze atmosfeer.

Minder CO_2-uitstoot tegen de helft van de kosten

Directeur Jurrie Oosterhof van de AVU, vertelt dat hij bij de aanbesteding voor de GFT-verwerking van de Utrechtse gemeenten het aspect 'milieu' heeft laten meewegen. "Hiervoor hebben wij een speciaal CO_2-rekenmodel laten ontwikkelen, waarmee de hoeveelheid CO_2-besparing per ton GFT kan worden bepaald. VAR scoorde hierop als beste. Mede doordat het gescheiden GFT vanuit de provincie Utrecht nu ook naar Gelderland gaat, heeft de verwerker een nieuwe generatie vergistingsinstallatie met een betere CO_2-reductie kunnen bouwen. Bovendien hebben we met het nieuwe contract de verwerkingskosten van het GFT voor alle Utrechtse gemeenten gehalveerd", aldus Oosterhof.

Composteren en vergisten

"VAR heeft voor elke afvalstroom een unieke techniek in huis", zegt Gert Klein, manager Marketing en PR van VAR. "VAR bestaat uit vijf verschillende divisies, waarvan VAR Biogeen het grootste composteerbedrijf in Nederland is. Al ruim een jaar composteren en vergisten we het GFT van alle Utrechtse huishoudens. Wij produceren met GFT als grondstof biogas, groene stroom en schone compost."

Verschillende technieken

Er bestaan verschillende technieken om compost te maken. Bij VAR gebeurt dit door middel van zuigbeluchting. Binnen enkele weken is GFT omgezet in compost en is het klaar voor gebruik. "Wij maken hier jaarlijks ongeveer 75.000 ton compost. Dat zijn ongeveer 3200 grote vrachtwagens. Maar GFT kun je ook omzetten in biogas oftewel methaangas. Dit gebeurt sinds kort in onze nieuwe vergistingsinstallatie", laat Klein weten.

Groene stroom en warmte

"Die vergisting gaat als volgt te werk", legt hij uit. "Het GFT wordt met een grote schroef in de vergister gebracht waar geen zuurstof aanwezig is. De temperatuur is daar 55 graden Celsius, optimale omstandigheden voor de vergisting. Hierbij komt biogas (methaangas) vrij, dat wij opvangen en gebruiken als brandstof in de warmtekrachtkoppelingen (WKK), waar groene stroom en

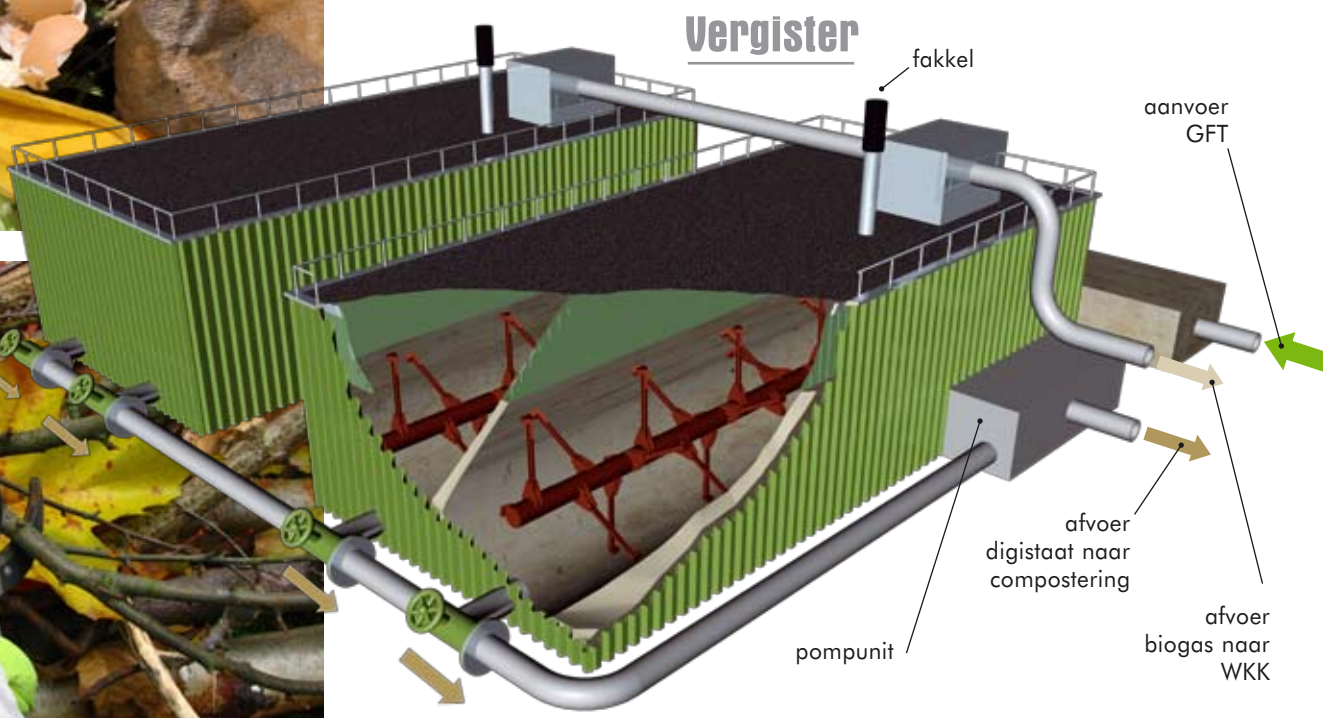

warmte ontstaat. De warmte gebruiken wij om de vergister te verwarmen. Zo wordt met het Utrechtse GFT 15.500.000 kWh energie opgewekt. Hiermee kan VAR in haar jaarlijkse energiebehoefte voorzien en blijft er bovendien nog voor ruim 4000 huishoudens elektriciteit per jaar over."

Hoogwaardige compost

Wat overblijft, het digistaat, gaat vervolgens weer naar de composteerinstallatie van VAR. Zo ontstaat er hoogwaardige compost, een prima bodemverbeteraar voor tuin en akker. Klein: "De compost van VAR komt vooral terecht in de zakken bij de tuincentra. Verder wordt een deel gebruikt in de land- en tuinbouw, maar ook steeds vaker als veenvervanger in de potgrondindustrie. Er hoeft dus minder veen afgegraven te worden in het buitenland en zo blijft de natuur gespaard."

GFT blijven scheiden

Door de combinatie van vergisten en composteren ontstaat de meest duurzame en milieuvriendelijke vorm van GFT-verwerking. Dit komt ons leefmilieu ten goede. "Reden te meer om GFT en vooral het tuinafval te blijven scheiden", benadrukt Klein. "Bovendien is de cirkel weer rond, want het tot compost verwerkte GFT is weer terug op de plek waar het oorspronkelijk is gevormd, de bodem."

Geen groene stroom en compost uit vervuild GFT

Wist u dat wanneer het gescheiden GFT in de groene mini- of verzamelcontainer te veel is vervuild met afval, zoals plastic, frituurvet, luiers, stenen of puin, dit niet meer kan worden verwerkt tot groene stroom en compost? Bovendien moet het vervuilde GFT dan als restafval worden afgevoerd en verwerkt. Dit kost minimaal twee keer zoveel als de gescheiden inzameling en verwerking van GFT. Scheid uw GFT daarom op de juiste manier. Om u een handje te helpen vindt u in deze Afvalnieuws een lijst met producten die WEL en die NIET bij het gescheiden GFT mogen.

THUIS COMPOSTEREN IS AFVAL REDUCEREN!

Veel GFT kunt u prima zelf composteren in een compostvat, een compostbak of op een composthoop. Zo voorziet u uw tuin gratis van compost én hoeft u minder vaak de groene container aan de weg te zetten.

Wat is composteren?

Composteren is het proces waarbij bacteriën, schimmels en kleine bodembeestjes het groente-, fruit- en tuinafval omzetten in een aardachtige massa: compost. De tuin groeit en bloeit goed op dit compost. Bovendien heeft compost ziektewerende eigenschappen. Beestjes, lucht en temperatuur zijn belangrijk om het composteren op gang te brengen en te houden.

Vier gouden regels

1. Start in het voorjaar of evt. in de zomer met thuis composteren. Dan is de temperatuur goed. Maak het te composteren materiaal zo klein mogelijk.

2. Plaats het compostvat of de hoop op een plek half in de schaduw onder een boom. Onder een afdak of in het open veld is niet goed. Een te natte hoop of vat gaat namelijk stinken. Is deze te droog, dan stopt het compostereerproces. Door goed beluchten, kunt u stank voorkomen. Bijvoorbeeld door af en toe de composthoop om te scheppen.

3. Zorg voor variatie in de composthoop: vochtig en droog materiaal, slap en stevig, grof en fijn, koolstofrijk (zaagsel, snoeihout, stro, boombladeren) en stikstofrijk (gras, mest, tuinafval). Keer de hoop om de paar maanden ondersteboven, dit versnelt het proces. Dit geldt uiteraard niet voor vaten waar het compost er aan de onderkant uitgehaald kan worden. Er zijn middelen te koop, die het composteerproces versnellen.

4. De natuur doet haar werk en u beschikt binnen zes tot negen maanden over goede compost. Meer informatie over thuis composteren vindt u op www.doemeermetafval.nl.

WEL OF NIET BIJ HET GFT?

Soms is het even nadenken of u iets nu wel of niet bij het gescheiden GFT mag doen. Hieronder vindt u een overzicht van wat u wel en niet in de groene of bruine minicontainer of de verzamelcontainer(bij hoogbouw) voor het GFT kunt doen.

Wat WEL

- **Aardappelschillen**
- **Biologisch afbreekbare plastics met kiemplant logo**
- **Bladeren, takken, schors en klein snoeiafval**
- **Botjes en graten**
- **Brood**
- **Eierschalen (verkleinen)**
- **Gekookte etensresten (incl. vlees- en visresten)**
- **Gras, stro en zaagsel**
- **Kaaskorsten zonder plastic**
- **Kattenbakkorrels met milieukeur**
- **Klokhuizen**
- **Krantje met natte etensresten**
- **Mest van kleine huisdieren**
- **Pinda- en notendoppen en pitten van vruchten**
- **Resten en loof van groenten (rauw)**
- **Schillen van fruit**
- **Theezakjes, koffie(pads) en koffiefilters**
- **Turfmolm**
- **Verlepte bloemen en kamerplanten**

Wat NIET

- **Stofzuigerzakken (volle)**
- **Houtskool en asresten**
- **Kattenbakkorrels**
- **Haren van mensen**
- **Haren van dieren**
- **Wol**
- **Hout**
- **Grof snoeihout**
- **Dikke takken**
- **Luiers**
- **Steen en puin**
- **Zand en (pot)grond**
- **Zand (ook vogelkooi)**
- **Oasis (steekschuim)**

www.doemeermetafval.nl

Afvalnieuws is gedrukt op 150 grs. Reviva print, 100% kringlooppapier.

VOORKOM STANK!

In de zomer vinden veel mensen de GFT-container stinken of ze hebben last van vliegjes. Vervelend, maar zeker niet nodig! Stank wordt veroorzaakt door het rotten van te nat GFT-afval. Bij warm weer versnelt het rottingsproces en kan er dus eerder stank ontstaan.

Enkele tips om stank te voorkomen en uw container schoner te houden:

- Leg een dunne krant op de bodem van uw GFT-container.
- Zet de container niet in de (felle) zon.
- Laat het deksel iets openstaan (bijv. met een stukje hout tussen het deksel en de bak). Beluchten kan veel stank voorkomen.
- Laat nat GFT, zoals etensresten, eerst uitlekken in het keukenbakje op uw aanrecht of wikkel het in een dunne krant, voordat u het in de container gooit.
- Leeg het keukenbakje minimaal één keer per week om schimmels en bacteriën te voorkomen.
- Wikkel vlees- en visresten in een stukje krant. U kunt ook composteerbare zakken kopen in de supermarkt voor deze resten en nat GFT-afval.
- Gooi bij erg warm weer vlees- en visresten in de container die het eerst geleegd wordt.
- Wissel keukenafval af met tuinafval. Dit is vaak een stuk droger.
- Spoel de container regelmatig schoon (gebruik géén chloor). Er zijn ook bedrijven die containers schoonmaken.

Sudoku

Vul het diagram zó in dat alle cijfers van 1 tot en met 9 slechts één keer voorkomen in alle horizontale rijen en verticale kolommen, én in elk van de vierkantjes van 3 x 3 vakjes.

9		8	7	1			4	3
3	1	1						
	2				5	6		
5				2				9
			3					4
		2	4	2			5	
	3				2	5		
4		6						
2		5	9	7			3	6

Win een tuinierset!

Aangeboden door afvalrecycler VAR

Los de volgende vraag op met de ingevulde cijfers in de Sudoku:

Jaarlijks verdwijnt er in de provincie Utrecht nog [1][2] miljoen kilo bruikbaar GFT in het restafval.

Stuur uw oplossingen vóór 30 april 2010 naar:

Campagne 'Doe meer met afval'
o.v.v. Prijsvraag Afvalnieuws GFT
t.a.v. Afvalverwijdering Utrecht (AVU)
Postbusnummer 3250
3760 DG SOEST

Uit de goede inzendingen wordt per Utrechtse gemeente een winnaar getrokken. Uiterlijk 7 mei 2010 maakt de redactie van Afvalnieuws de winnaars bekend. Zie de uitslag op www.doemeermetafval.nl.

of mail naar:
prijsvraaggft@doemeermetafval.nl

Vermeld er wel even uw gegevens bij.

DOE MEER MET AFVAL

Deze campagne is een initiatief van alle Utrechtse gemeenten

Colofon
Concept, productie & realisatie: Van der Brugge Communicatie Advies, Leiden: Freddy van der Brugge (tekst), Ron Guerin (illustratie) en Eric Dietz (vormgeving). **Redactie:** Van der Brugge Communicatie Advies, Afvalverwijdering Utrecht en de 29 samenwerkende Utrechtse gemeenten **Drukwerk:** Thieme Rotatie, Zwolle **Verspreiding:** Prima Post, Mijdrecht **Voor vragen en tips:** info@doemeermetafval.nl
© 2010 Niets uit deze publicatie mag zonder toestemming van de rechthebbende worden overgenomen.